

Provtagningsanvisning för odling av intravasala kateterspetsar

Avgränsning/Bakgrund

Odling från intravasala katetrar bör göras vid misstanke om kateterrelaterad sepsis. Odling för svamp och anaeroba bakterier görs ej rutinmässigt. Urinkatetrar bör inte skickas för odling, tag i stället urin för odling efter att katetern har bytts ut.

Provtagning

- Om kateterutgången är inflammerad börja med att ta en vanlig sårodling därifrån.
- Tag därefter om möjligt blododlingar både via kärlkatetern (en odling från varje lumen) och via en perifer venpunktion. Märk blododlingsremisserna med tidpunkt och provtagningsställe (via kateter eller perifer). Märk blododlingsremisserna med "DTTP" under anamnes.
- Tvätta därefter området runt kateterutgången med sprit. Låt torka. Drag katetern. Klipp av 3 cm av den distala intravasala delen (spetsen) med steril sax.
- Placera kateterdelen i ett tomt sterilt rör och transportera inom en timme till laboratoriet. Om transporten tar längre tid rekommenderas i stället att kateterdelen sticks ned en bit i ett svart Copan-transportrör. Låt då en del av katetern sticka upp ovanför det svarta transportmediet och sätt tillbaka det ursprungliga locket på transportröret, försök inte att samtidigt peta ned provtagningspinnen.

Figur 1. Rör plast, konad botten (Artikelnummer: 35966)

Figur 2. Copanrör med svart kork.(Artikelnummer 20727)

Ange på remissen

Ange typ av kateter på remissen.

I avvaktan på transport

Kateter i tomt sterilt rör bör nå laboratoriet inom en timme.

Svar och bedömning

Negativt svar fås efter tre dagar. En bedömning av bakteriemängd görs: sparsam växt <15 CFU, måttlig växt 15-100 CFU, eller riklig växt >100 CFU. En bakteriemängd >15 CFU talar för kateterrelaterad infektion (sensitivitet och specificitet ca 85 %, *Siegman-Igra et al, J Clin Microbiol 1997*).

För bedömning av eventuell kateterrelaterad sepsis kan också jämförelse av blododling dragen ur kateter jämfört med blododling tagen ur perifert kärl utföras, se nedan.

DTTP - Differential time to positivity

Tiden tills en blododlingsflaska detekteras som positiv i blododlings-systemet är korrelerat till ursprungsmängden bakterier i flaskan. Vid kateterrelaterad sepsis fås en högre bakteriemängd vid blododling dragen ur den infekterade katetern jämfört med perifer blododling. Det vill säga provet från den infekterade katetern ger en kortare odlingstid jämfört med den perifera odlingen. Det är viktigt att både kateter och perifer blododling provtas vid samma tidpunkt och att de innehåller samma blodmängd.

Faktorer som påverkar svarets kvalitet

- Transporttiden påverkar bedömningen både vid odling direkt på kateterspets och vid DTTP.